

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

МОНОГРАФІЯ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 2024

**ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ
ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

Монографія

*За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора Л. П. Сідельникової*

Хмельницький 2024

УДК 336.02:336.132
Ф 59

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 10 від 28 березня 2024 р.)*

Автори: Л. П. Сідельникова (вступ, розділ 7); Л. В. Боровік (п. 1.3); О. А. Бородіна (розділ 5); О. В. Волкова (п. 3.1); І. І. Долженко (розділ 4); І. О. Доценко (розділ 8); О. М. Єремян (розділ 9); О. М. Іваницька (п. 3.3); Т. В. Ксьондз (розділ 8); М. І. Мавріна (п. 1.2); О. Ю. Мінц (п. 10.1); О. С. Новосьолова (розділ 2); Т. Ю. Осадча (п. 1.3); Ю. В. Пасічник (розділ 11); Т. А. Пінчук (п. 10.3); О. С. Пристемський (п. 10.2); П. А. Сідельов (п. 10.1); М. О. Слатвінська (розділ 6); А. В. Тарасюк (п. 1.1); Н. В. Шандова (п. 1.1); Т. В. Шрам (п. 3.2).

За загальною редакцією доктора економічних наук, професора, академіка Академії економічних наук України, заслуженого працівника освіти України Л. П. Сідельникової

Фінансово-економічні та обліково-аналітичні аспекти забезпечення сталого розвитку : монографія / за заг. ред. Л. П. Сідельникової. – Херсон : Книжкове вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2024. – 477 с.

ISBN 978-617-8187-19-4 (електронне видання)

Рецензенти:

Т. В. Канєва – доктор економічних наук, професор, декан факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету;

С. В. Онищенко – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, директор Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Г. О. Ткачук – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету.

Монографія присвячена питанням модернізації податкової та митної політики з урахуванням практики провідних країн світу, визначенню вихідних концептів трансфертного ціноутворення в парадигмі оподаткування прибутку підприємств, вдосконаленню систем майнового оподаткування та оподаткування доходів фізичних осіб, дослідженню підходів до управління публічними фінансами в контексті децентралізації, конструюванню моделі фінансового механізму соціальної згуртованості мешканців сільських громад, оцінці ролі банків як учасника ринку цінних паперів, перспективам розвитку обліку, аудиту і аналізу діяльності суб'єктів господарювання, розбудові системи управління фінансовою безпекою підприємства, формуванню моделі економічного розвитку в умовах цивілізаційних викликів.

Монографія може бути корисною для науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів та студентів економічних спеціальностей, фахівців у сфері фінансів, обліку, оподаткування та аудиту, а також усіх тих, хто цікавиться актуальними питаннями цих галузей науки і практики.

УДК 336.02:336.132

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	9
1.1. Peculiarities of implementation of economic development projects in Ukraine	9
1.2. Вплив стану української економіки як детермінанту розвитку світової економіки в умовах глобалізаційних викликів	23
1.3. Світовий досвід управління бізнес-процесами у підприємницькій діяльності та напрями його імплементації в Україні	40
РОЗДІЛ 2. РОЛЬ БАНКІВ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	56
2.1. Моніторинг вітчизняного ринку цінних паперів	56
2.2. Емісійні операції банків на ринку цінних паперів	70
2.3. Інвестиційна діяльність банків на ринку цінних паперів в умовах ринкової невизначеності	78
РОЗДІЛ 3. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ І МИТНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	91
3.1. Ризики та пріоритети митної політики України в парадигмі макроекономічної стабільності	91
3.2. Актуальні аспекти організації оподаткування та обліку суб'єктів малого підприємництва	106
3.3. Оподаткування доходів фізичних осіб: міжнародний досвід	123
РОЗДІЛ 4. НАЦІОНАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТА ТА МЕХАНІЗМУ ОПОДАТКУВАННЯ У ПРАКТИЦІ ОПОДАТКУВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ	143
4.1. Основні підходи до визначення об'єкту та механізму оподаткування домогосподарств	143
4.2. Тенденції розвитку оподаткування доходів домогосподарств	153
4.3. Перспективи запровадження оподаткування домогосподарств в Україні	172

РОЗДІЛ 5. УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: АДАПТАЦІЯ ПОЛЬСЬКОГО ДОСВІДУ ДЛЯ УКРАЇНИ	184
5.1. Система управління публічними фінансами. Теоретико-методичні основи	184
5.2. Врахування польського досвіду для забезпечення сталого місцевого розвитку	187
5.3. Актуальні парадокси місцевих бюджетів (парадокс профіциту)	192
РОЗДІЛ 6. МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	201
6.1. Фіскальна роль майнового оподаткування у забезпеченні доходів бюджету	201
6.2. Сучасний стан майнового оподаткування: регіональний аспект	217
6.3. Тенденції та перспективи майнового оподаткування в Одеській області	231
РОЗДІЛ 7. ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ПАРАДИГМІ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ	254
7.1. Ключові детермінанти вітчизняної системи корпоративного прибуткового оподаткування	254
7.2. Фіскальні наслідки оподаткування прибутку підприємств в умовах гібридної війни та воєнного стану.....	266
7.3. Вихідні концепти трансфертного ціноутворення та його потенційні ризики для формування бюджетних ресурсів держави	285
РОЗДІЛ 8. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	297
8.1. Ключові характеристики фінансової безпеки підприємства та загрози, що на неї впливають	297
8.2. Складові системи управління фінансовою безпекою підприємства ..	307
8.3. Система управління фінансовою безпекою підприємства на прикладі АТ «Хмельницькобленерго»	314
РОЗДІЛ 9. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВИТРАТ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	329
9.1. Проблеми та організаційні аспекти аналізу витрат будівельних підприємств	329
9.2. Аналізування витрат будівельного підприємства	338
9.3. Використання результатів аналізу для антикризового управління будівельним підприємством	351

РОЗДІЛ 10. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ Й АУДИТУ ТА ЇХНЯ АДАПТАЦІЯ ДО УМОВ РИНКУ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ НОВАЦІЙ	363
10.1. Модель обліку грошових потоків в електронних платіжних системах	363
10.2. Теоретичні та практичні аспекти обліку товарних операцій на підприємстві	382
10.3. Методологічні аспекти санаційного аудиту в системі антикризового управління підприємством	399
РОЗДІЛ 11. ФІНАНСОВИЙ КОМПОНЕНТ МЕХАНІЗМУ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНOSTІ МЕШКАНЦІВ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	415
11.1. Теоретичні конструкції механізму соціальної згуртованості.....	415
11.2. Прагматика фінансового забезпечення механізму соціальної згуртованості в окремих зарубіжних країнах та в Україні	433
11.3. Модель фінансового механізму соціальної згуртованості мешканців сільських громад	445
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	451
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ МОНОГРАФІЇ.....	472

ВСТУП

Перехід від індустріального до інформаційного суспільства, трансформація моделей економічного розвитку під впливом глобалізаційних процесів, соціальна детермінація інновацій у фінансовій сфері сучасної України вимагають розробки принципово нових підходів до прийняття управлінських рішень, спрямованих на формування та забезпечення успішної реалізації конкурентної стратегії і тактики діяльності економічних суб'єктів. В цьому контексті дослідження ризиків і пріоритетів фінансової, податкової та митної політики України в парадигмі макроекономічної стабілізації й відновлення економічного зростання; визначення особливостей сучасного стану, наявних проблем та напрямів вдосконалення обліку, аудиту і аналізу діяльності суб'єктів господарювання на шляху до європейської інтеграції; обґрунтування детермінант розвитку національної і світової економіки в умовах цивілізаційних викликів є актуальним і становить значний науковий і практичний інтерес.

У монографії висвітлено комплекс фінансово-економічних та обліково-аналітичних аспектів забезпечення сталого розвитку, обґрунтовано теоретико-методологічні положення і розроблено практичні рекомендації щодо розбудови в Україні соціально орієнтованої, конкурентоспроможної ринкової економіки із розвиненими соціальними, політичними, фінансовими інститутами.

Найбільш суттєвими фундаментальними та прикладними науковими результатами монографічного дослідження є такі:

- виокремлено основні складові елементи та ключові параметри управління фінансовою безпекою підприємства з метою розробки системи управління нею в умовах макроекономічної нестабільності;
- досліджено теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку і контролю за товарними операціями суб'єктів господарювання;
- розглянуто теоретико-організаційні засади діяльності банків на ринку цінних паперів та окреслено напрями оптимізації функціонування вітчизняного ринку цінних паперів;

- проведено ґрунтовний аналіз концептуальних підходів до визначення об'єктів, механізму та переваг оподаткування домогосподарств з врахуванням світових тенденцій;

- досліджено світовий досвід управління бізнес-процесами та окреслено напрями його застосування в Україні з метою підвищення ефективності діяльності сучасного підприємства;

- визначено і узагальнено проблеми, ризики та пріоритети митної політики України в парадигмі макроекономічної стабілізації в повоєнний період;

- виявлено переваги і недоліки майнового оподаткування в Україні та окреслено його тенденції і перспективи у регіональному розрізі;

- проаналізовані фіскальні наслідки оподаткування прибутку підприємств в умовах гібридної війни і воєнного стану з виокремленням потенційних ризиків трансфертного ціноутворення для формування бюджетних ресурсів держави;

- проведено оцінку сучасного стану діяльності суб'єктів малого підприємництва та визначено перспективи розвитку систем обліку і оподаткування суб'єктів малого підприємництва;

- проаналізовано фактори і причинно-наслідкові взаємозв'язки збалансованого розвитку економіки України та визначено її вплив на світову економіку;

- розглянуто аудиторські процедури процесів санації та ліквідації підприємств з метою надання рекомендацій щодо оздоровлення діяльності підприємства за результатами санаційного аудиту;

- висвітлено проблемні питання, організаційно-методичні аспекти аналізу витрат будівельних підприємств та розроблено практичні рекомендації для діагностики кризового стану будівельного підприємства;

- обґрунтовано актуальність та важливість моделювання грошових потоків в електронних платіжних системах у контексті стрімкого розвитку цифрових технологій з метою оптимізації та вдосконалення обліку грошових потоків в електронних платіжних системах;

- розроблено модель фінансового механізму соціальної згуртованості

мешканців сільських громад, яка є основою для формування процесів соціальної згуртованості;

- обґрунтовано можливості застосування проєктів економічного розвитку в умовах відновлення та розвитку України;

- надано рекомендації щодо фіскальних, законодавчих та організаційних ініціатив для продовження реформи децентралізації на всіх рівнях адміністративно-територіального устрою в умовах, ускладнених воєнним станом.

За структурою монографія складається зі вступу, одинадцяти розділів, списку використаних джерел, відомостей про авторський колектив. Чітко окреслений план дослідження дав змогу втілити інноваційні ідеї авторів, всебічно й послідовно розкрити теоретико-методологічні положення та розробити практичні рекомендації щодо удосконалення і подальшого розвитку фінансово-облікової політики України.

Проблематика фінансово-економічних та обліково-аналітичних аспектів забезпечення сталого розвитку розглянута кожним автором з власної точки зору, на основі особистих переконань і самостійних напрацювань, а особлива атмосфера компетентності та наукової дискусії щодо результатів дослідження зумовлені насамперед високим професійним рівнем авторського колективу та його прагненням до побудови і реалізації в Україні сучасної інноваційної моделі смарт-економіки в контексті євроінтеграційних процесів.

Авторський колектив щиро дякує рецензентам: Тетяні КАНЄВІЙ - д.е.н., професору, декану факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету (м. Київ); Світлані ОНИЩЕНКО – д.е.н., професору, заслуженому діячу науки і техніки України, директору Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»; Галині ТКАЧУК - д.е.н., професору, завідувачу кафедри цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету, чийі слушні зауваження та пропозиції сприяли вдосконаленню матеріалів монографічного дослідження.

На основі описаної моделі взаєморозрахунків у небанківській платіжній системі в режимі реального часу (рис. 10.5) можуть бути побудовані динамічні імітаційні моделі, призначені для аналізу різних аспектів роботи системи електронних грошей. Зокрема, велике практичне значення має питання точності округлення при обліку електронних грошей. Будь-яке округлення вносить помилки, які, накопичуючись, призводять до виникнення порушення балансу між залишками на банківському рахунку системи і внутрішніми гаманцями, заданому формулою (10.12).

10.2. Теоретичні та практичні аспекти обліку товарних операцій на підприємстві

В умовах ринкових відносин підприємства в Україні зустрічаються з чималою кількістю перешкод на шляху трансформації національної економіки. Оскільки ринкова система у процесі свого розвитку породжує принципово нові моделі та форми господарювання, то нагальною є потреба у забезпеченні ефективного і раціонального використання економічних ресурсів підприємства. Товарні операції є основою фінансово-операційної діяльності торговельних підприємств. Управління товарними запасами неможливе без проведення їхнього обліку, контролю та аналізу, оскільки в процесі обліково-аналітичної діяльності формується методична та інформаційна база, що необхідно для прийняття відповідних управлінських рішень. Діяльність у сфері товарного обігу, що виконується підприємствами, називається господарсько-торговельною. Основна мета цієї діяльності – продаж товарів виробничого та народного споживання. Крім того, до господарсько-торговельної діяльності входять допоміжні послуги, що необхідні для забезпечення продажу продукції та товарів. Господарсько-торговельна діяльність існує та здійснюється в різних формах, що залежить від конкретної організації, її мети, цільової аудиторії та

конкурентної ситуації на ринку, а саме:

- матеріально-технічне постачання і збут;
- енергопостачання;
- заготівля;
- оптова торгівля;
- роздрібна торгівля і громадське харчування;
- продаж і передача в оренду засобів виробництва;
- комерційне посередництво у здійсненні торговельної діяльності та інша

допоміжна діяльність по забезпеченню реалізації товарів (послуг) у сфері обігу³⁶¹.

Більш вузькими поняттями, порівняно з господарсько-торговельною діяльністю, є торгівля та комерція, що є взаємопов'язаними. Однак їх можна розглядати з різних точок зору. Торгівля відноситься до безпосереднього обміну товарів між покупцем та продавцем та має на меті забезпечити покупця потрібним товаром та отримати за це відповідну плату. За своєю економічною сутністю, торгівля – це процес купівлі та продажу товарів і послуг. Вона є важливим джерелом доходів багатьох країн, забезпечуючи робочі місця, збільшуючи експорт, приваблюючи інвестиції та підвищуючи рівень життя населення. В Україні торгівля є однією з основних галузей економіки, що існує у різноманітних формах торговельної діяльності, включаючи малий та середній бізнес, мережі супермаркетів та гіпермаркетів, спеціалізовані магазини та торгові центри³⁶².

Комерційна діяльність, з іншого боку, відноситься до усіх етапів процесу продажу товарів та послуг, включаючи планування, закупівлю, зберігання, транспортування, продаж та відслідковування оплати, а також може включати

³⁶¹Господарський Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

³⁶²Пашинний А. В., Кононенко Л. В. Торговельна діяльність в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 20 квіт. 2023 р., Кропивницький, 2023. С. 91.

послуги післяпродажного обслуговування, такі як гарантія, ремонт та повернення товару. У сучасному світі, де ринкові відносини грають ключову роль, комерційна діяльність є необхідною для забезпечення сталого економічного зростання. Основною одиницею здійснення комерційної діяльності є торговельне підприємство. Торговельне підприємство є самостійним суб'єктом господарювання, що створюється з метою ведення торгівлі, забезпечення суспільного або особистого попиту, задоволення потреб ринку, отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту. Основою господарської діяльності таких підприємств є здійснення закупівлі товарів від виробників або постачальників та їх подальша реалізація кінцевим споживачам або іншим компаніям. Крім того, до видів господарської діяльності підприємств, в залежності від типу підприємства, відносять: дослідження ринку товарів, післяпродажний сервіс, інноваційну, комерційну та соціально-економічну діяльність.

Найсуттєвішими функціями торговельних підприємств є такі:

- постачання та реалізація товарів: основна функція торговельного підприємства – забезпечення доступу споживачів до різноманітних товарів та послуг;

- маркетинг та продаж: торговельні підприємства розробляють стратегії маркетингу, вивчають попит споживачів та створюють умови для ефективних продажів;

- забезпечення якості та асортименту: торговці відповідають за якість товарів, їхню упаковку та розміщення на полицях для зручності покупців;

- фінансові операції: підприємства укладають угоди з постачальниками, контролюють фінансові потоки та управляють фінансовими ресурсами.

Торговельні підприємства працюють у різних галузях, включаючи харчову, побутову, електроніку, одяг та інші. Вони забезпечують доступність та різноманітність товарів на ринку, їхню якість та надійність. Вони допомагають вирішувати соціальні проблеми та підтримувати належний рівень життя населення. Як і будь-які інші суб'єкти господарювання, підприємства торгівлі

виконують певні функції у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Серед таких функцій можна виділити дві основні: соціально-економічну та комерційну. Перша націлена, з одного боку, на задоволення попиту споживачів на товари, а з іншого, – на забезпечення функціонування та розвитку підприємства. Комерційна функція полягає безпосередньо в отриманні вигоди, найчастіше у вигляді прибутку³⁶³.

Залежно від характеру діяльності, торговельні підприємства можна поділити на оптові та роздрібні. Оптові підприємства спеціалізуються на оптовій торгівлі та наданні спеціальних послуг. Вони купують товари за власні кошти та від свого імені, мають право власності на придбані товари та володіють власними або орендованими складськими приміщеннями, які використовують для виконання комплексу закупівельних, складських та збутових операцій. Роздрібні торговельні підприємства спеціалізуються на продажу товарів кінцевим споживачам, щоб задовольнити їхні потреби у особистому використанні. Такі підприємства можуть надавати споживачам багато додаткових послуг, таких як консультації, гарантії, доставка та сервісне обслуговування. Крім того, роздрібна торгівля не обмежується лише продажем товарів, вона також надає можливість забезпечувати торговельне обслуговування та створювати зручні умови для покупців.

На підприємствах торгівлі основними господарськими процесами є придбання товарів, їхнє зберігання, рух та подальша реалізація. Такі процеси називають товарними операціями. Облік товарних операцій на підприємствах роздрібною торгівлі забезпечує збір та систематизацію інформації про товарні залишки на початок і кінець звітної періоду, їх надходження та витрачання. Вони включають в себе такі етапи, як замовлення товарів, приймання вантажу, зберігання, виставлення на полиці, продаж та облік товарів. Товарні операції в роздрібній торгівлі забезпечують споживачам доступ до широкого асортименту

³⁶³Пристемський О. С., Сақун А. Ж. Теоретико-методологічні аспекти обліку товарних операцій на підприємствах торгівлі. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного. Серія : Економічні науки.* 2023. Т. 1. № 47. С. 170.

товарів за доступними цінами, а також сприяють зростанню виробництва та забезпечують дохід для постачальників і роздрібних продавців³⁶⁴.

Товари надходять у торгову мережу на основі договорів купівлі-продажу, що укладають з постачальниками товарів (оптовими торговельними підприємствами або з підприємствами-виробниками). Підприємства роздрібно торгівлі ведуть облік товарів за постачальниками, місцями зберігання та матеріально відповідальними особами у натуральному та грошовому вимірниках, що зумовлюється значною номенклатурою товарів. Ведення обліку товарів та товарних операцій для торговельного підприємства необхідне для того, щоб отримувати достовірну інформацію про наявність та рух товарів на складі, контролювати заборгованість перед постачальниками (кредиторську) та від покупців (дебіторську), давати оцінку роботи співробітників, контролювати виручку та рентабельність підприємства.

У торгівлі поряд з поняттям «товар» важливим є визначення товарообороту, який визначає загальний обсяг реалізованих товарів та процес обороту продажної продукції за звітний період, виражається зазвичай в грошових чи натуральних одиницях. Для підприємств роздрібно торгівлі, де товарообіг є важливою складовою діяльності, його вимірювання може бути здійснено як на рівні кожного конкретного магазину, так і на загальному рівні торгової мережі. Обсяг товарообороту напряму впливає на фінансові показники торговельного підприємства, зокрема на обсяги прибутку. Величина обігу товарів визначає загальні доходи та можливості підприємства для інвестицій, розвитку та конкурентоспроможності. Товарооборот є суттєвим елементом ланцюга постачання торговельних підприємств. Знання попиту дозволяє управляти запасами, вчасно поповнювати асортимент, оптимізувати логістичні процеси та співпрацювати з постачальниками.

Для ефективного управління підприємством, необхідно проводити аналіз

³⁶⁴Дзюба О. М. Товарні операції підприємства: особливості обліку з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2016. Вип. 17(1). С. 135.

товарообороту, що дозволяє визначити тенденції в зміні обсягів продажу товарів за певний період, зрозуміти, які товари більш популярні серед покупців, а які менше, та приймати ефективні управлінські рішення на основі отриманих даних. Результати аналізу товарообороту надають інформацію для розробки та адаптації стратегій маркетингу. Зміни у обсягах обороту можуть вказувати на ефективність рекламних кампаній, концепцій продажу та відповідь споживачів на ринкові тенденції. Одним із факторів, що впливає на товарооборот, є кон'юнктура ринку, тобто зміни в попиті та пропозиції на товари. Підприємства роздрібної торгівлі повинні бути готові до змін на ринку та швидко реагувати на них, варіюючи асортимент товарів, ціну та пропонуючи акції та знижки. Такі заходи можуть стимулювати попит та збільшувати товарооборот підприємства.

Особливості здійснення товарних операцій можуть відрізнитися в залежності від багатьох факторів, таких як вид товару, його ціна, ринкові умови, тип операції (купівля або продаж), спосіб оплати, умови доставки тощо. Однак можна виділити декілька загальних особливостей, які варто враховувати при здійсненні товарних операцій:

- документація – здійснення товарних операцій потребує певної документації. Достовірна та правильна документація забезпечує збереження інформації про транзакцію та регулювання взаємовідносин між покупцем і продавцем;

- переговори – перед здійсненням товарних операцій покупець та продавець, як правило, проводять переговори щодо умов операції, таких як ціна, умови оплати, доставки тощо;

- взаємодія з клієнтами – успішні товарні операції потребують взаємодії з клієнтами;

- управління складом – здійснення товарних операцій безпосередньо пов'язане з управлінням складом, де зберігаються товари перед їх реалізацією;

- контроль якості – важливо впевнитися в тому, що товар відповідає всім вимогам та стандартам якості та безпеки;

- маркетинг – успішні товарні операції потребують розуміння ринкових умов та рекламних стратегій.

Крім вищенаведених особливостей, є й інші аспекти, що впливають на здійснення товарних операцій. До них можна віднести: правові аспекти (закони про захист прав споживачів, податкове законодавство, міжнародні договори та угоди, правила та стандарти безпеки); фінансові аспекти (кредитування, зміни валютних курсів, ризики та страхування); етику та соціальну відповідальність (дотримання вимог збереження екології, забезпечення прав праці та інших соціальних норм). В сучасних умовах глобалізації та постійних ринкових змін одним з найважливіших аспектів здійснення товарних операцій є планування. Для успішної реалізації операції необхідно заздалегідь визначити чітку стратегію, що включатиме цілі операції, вибрати правильний товар відповідно до потреб споживачів, спланувати логістику та забезпечити необхідну фінансову підтримку. Недостатнє планування може призвести до збитків та негативних наслідків для бізнесу. Тому важливо проводити аналіз ризиків та вживати необхідних заходів для їх зменшення або уникнення.

Забезпечення ефективної логістики є ключовим чинником успіху здійснення товарних операцій, оскільки логістика є важливою складовою успішної бізнес-стратегії суб'єкта господарювання. Її мета полягає в оптимізації руху товарів від постачальника до покупця з мінімальними витратами на транспортування та зберігання. Логістична діяльність підприємства торгівлі охоплює традиційні сфери закупівельної, збутової, внутрішньовиробничої, складської, транспортної, інформаційної логістики, управління замовленнями та управління запасами, формування інфраструктури логістичних процесів, а також організаційно-управлінську діяльність із створення та управління цією системою³⁶⁵.

Облік товарних операцій є важливою складовою фінансового обліку

³⁶⁵Міщук І. Формування систем логістики у підприємствах кооперативної торгівлі. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» : Логістика*. 2008. № 633. С. 455.

підприємства. Він спрямований на систематичне фіксування та аналіз руху товарів на всіх етапах їх життєвого циклу, починаючи від придбання сировини або готової продукції та закінчуючи реалізацією кінцевому споживачу. Він охоплює такі операції, як придбання, зберігання, виробництво, реалізація та повернення товарів. Метою обліку товарних операцій є забезпечення точності та достовірності інформації про наявність товарів, їхній рух та вартість. Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві «повинна вестися таким чином, щоб забезпечувалось надання точної неупередженої інформації, своєчасне виконання завдань з планування, контролю та управління, а також вирішення методологічних, техніко-технологічних та організаційних питань»³⁶⁶.

Основою для організації ефективного обліку товарних операцій є певні принципи, що дозволяють підприємствам контролювати рух товарів, визначати їхню вартість та забезпечувати достовірну облікову інформацію. Вони сприяють ефективному управлінню запасами, плануванню та прийняттю стратегічних рішень, а також допомагають виконувати вимоги законодавства та стандартів бухгалтерського обліку.

Розглянемо значення цих принципів:

- принцип одночасності: згідно з цим принципом, товарні операції повинні бути фіксовані в обліку в момент їх фактичного здійснення, незалежно від факту оплати або отримання коштів;

³⁶⁶Блакита Г. В., Гладій І. О., Дзюба О. М., Бровко О. Т. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. С. 97.

- принцип індивідуальності: цей принцип передбачає, що кожна товарна операція повинна бути фіксована окремо, мати свій унікальний ідентифікатор та відстежуватися в обліку протягом всього свого життєвого циклу;

- принцип документального підтвердження: згідно з цим принципом, кожна товарна операція повинна мати відповідне документальне підтвердження, таке як накладна, рахунок-фактура, акт прийому-передачі тощо;

- принцип послідовності: цей принцип передбачає, що товарні операції повинні бути фіксовані в обліку в послідовності їх виникнення, що дозволяє забезпечити логічну та хронологічну послідовність записів та сприяє точності та зрозумілості облікової інформації;

- принцип достовірності: згідно з цим принципом, інформація про товарні операції повинна бути достовірною, точною та повною, а облік повинен відображати фактичний рух товарів і їхню вартість згідно з принципами бухгалтерського обліку.

Облік товарних операцій тісно пов'язаний та знаходить свій вияв у всіх видах бухгалтерського обліку, таких як фінансовий, управлінський та податковий облік. Цей зв'язок дозволяє забезпечити цілісну інформацію для прийняття управлінських рішень на підприємстві. Завдяки обліку товарних операцій та його взаємозв'язку з іншими системами обліку, керівництво підприємства отримує цілісну інформацію, яка сприяє обґрунтованому прийняттю рішень щодо планування, контролю та стратегії розвитку. Ця інформація дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів, виявити можливості для оптимізації та підвищення продуктивності, а також забезпечує довгострокову стабільність та конкурентоспроможність підприємства. Тому облік товарних операцій є невід'ємною частиною облікової системи торговельного підприємства, яка безпосередньо пов'язана з фінансовим, податковим та управлінським обліком. Вона забезпечує необхідну повноту та точність інформації для прийняття рішень і досягнення стратегічних цілей.

Важливим елементом успішної стратегії підприємства є його маркетингова

товарна політика, оскільки вона визначає, як підприємство буде розробляти, просувати та управляти своїми товарами на ринку. Ця політика враховує потреби споживачів, конкурентну ситуацію, а також внутрішні ресурси та можливості компанії. Маркетингова товарна політика підприємства повинна бути орієнтована на виробництво і просування на ринку конкурентоздатних товарів, які відповідають запитам споживачів. Її суть полягає у формуванні ефективного з економічної точки зору товарного асортименту. Товари слід розглядати як сукупності споживчих властивостей, які повинні відповідати запитам споживачів; у першу чергу купуватися будуть ті товари, які мають більший ступінь такої відповідності. На основі цього визначають товари, що мають перспективи на ринку, і ті, які слід знімати з виробництва³⁶⁷.

Ще одним важливим аспектом обліку товарних операцій є класифікація товарів. Вона дозволяє систематизувати товари за певними ознаками, що сприяє більш зручному та ефективному контролю за ними. Класифікація може базуватися на таких ознаках, як група товарів, асортимент, вартість, термін зберігання тощо. Правильно визначена класифікація товарів сприяє прискоренню процесу пошуку, замовлення та збуту товарів, а також допомагає уникнути помилок та недоліків.

Окрім класифікації товарів, одним з основних аспектів обліку є визначення методів вимірювання та контролю товарів. Це можуть бути фізичні методи, такі як підрахунок, вагове вимірювання, вимірювання об'єму, або застосування сучасних технологій, наприклад, штрих-кодів, RFID-міток та систем автоматизованого складу. Використання сучасних технологій дозволяє підприємствам значно зменшити час та помилки при обліку товарів, поліпшити точність та швидкість інвентаризації, а також забезпечити більш точний прогноз потреб та попиту на товари. Важливим компонентом

³⁶⁷Пашинний А. В., Пристемський О. С. Рациональна організація бухгалтерського обліку як об'єктивна передумова успішної діяльності підприємства. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. м. Полтава, 30-31 берез. 2023 р. Полтава, 2023. Ч. 1. С. 236.

стратегічного управління підприємством є також управлінський облік товарних операцій. Він призначений не лише для фіксації руху товарів, але і для забезпечення інформацією, необхідної для прийняття управлінських рішень та оптимізації бізнес-процесів.

Управлінський облік товарних операцій спрямований на забезпечення конкурентних переваг підприємства на ринку шляхом оптимізації усіх етапів товарного циклу та раціоналізації управлінських процесів. Його правильне впровадження дозволяє підприємствам досягати високої ефективності у веденні бізнесу. Всі операції, що пов'язані з бухгалтерським обліком товарів, регулюються відповідними правовими нормами, які встановлюються державою. В таких нормативних актах містяться основні положення та норми, що ґрунтуються на обов'язковому їх дотриманню.

Теоретико-методологічні аспекти обліку товарів базуються на концепціях і принципах, що допомагають розробити ефективну систему обліку та контролю товарів. Одним з ключових понять в цьому контексті є «запаси», що належать до основних активів підприємства, і їх правильне управління має вирішальне значення для його фінансової стійкості й конкурентоспроможності. Управління запасами передбачає розробку стратегій закупівель, визначення оптимальних рівнів запасів, вибір методів оцінки запасів та розподілу витрат.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності визначає Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності)³⁶⁸.

Крім основних законодавчих актів, існують також інші нормативні

³⁶⁸Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів № 246 від 20.10.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

документи, які регулюють окремі аспекти обліку товарів і товарних операцій, зокрема, нормативні акти Міністерства фінансів України та Міністерства економіки України. Важливо зазначити, що законодавча база та методологічні основи обліку товарних операцій не є статичними і можуть змінюватися з часом. Розвиток торговельного сектору, зміни в законодавстві та вимоги фінансової звітності впливають на розробку нових підходів та вдосконалення існуючих методів обліку. Тому, підприємства повинні бути в курсі останніх тенденцій і використовувати сучасні методологічні підходи для досягнення оптимальних результатів у своїй діяльності. Облік товарних операцій є важливою складовою частиною фінансового обліку підприємства. Він дозволяє підприємству зберігати належний контроль над своїми запасами, ефективно управляти їхнім рухом та використанням, а також забезпечує надійну та точну фінансову звітність. Правильне застосування методологічних принципів та методів обліку товарних операцій є важливим для досягнення фінансової стабільності та успіху підприємства.

Організація обліково-аналітичної роботи на підприємствах передбачає розробку та впровадження облікової політики, визначення форм і методів обліку, а також створення відповідних облікових реєстрів та документів. При розробці облікової політики необхідно враховувати такі особливості:

- види товарів, що реалізуються на підприємстві;
- тип підприємства;
- розмір підприємства;
- масштаб діяльності підприємства.

Форми і методи обліку товарних операцій на підприємстві визначаються в обліковій політиці. При цьому необхідно брати до уваги такі фактори: обсяг товарних операцій, вартість товарів, частота надходження і реалізації товарів. Надходження товарів на підприємство може відбуватися кількома шляхами: придбання за грошові кошти, як внесок до статутного капіталу, безоплатне одержання або обмін на подібний актив. Підприємства купують товари,

укладаючи при цьому договори постачання з їхніми виробниками чи постачальниками (посередниками). Матеріально відповідальні особи здійснюють приймання товарів на склад, що оформлюється відповідними документами: накладними, товарно-транспортними накладними та актами приймання-передачі. У разі потреби, можуть додаватися сертифікати щодо якості отриманого товару.

Товари, що надійшли на підприємство, зараховуються на баланс за первісною вартістю (собівартістю). Вибуття товарів відбувається за продажними цінами, що включають в себе первісну вартість та торгіву (оптову) націнку. Аналітичний облік товарів ведеться за групами, видами, місцями продажу товарів, цінами на них, матеріально відповідальними особами. Важливим аспектом облікової діяльності та складовою ефективного управління підприємством є документообіг. Це систематизований процес обміну та обробки документів, що впливає на різні аспекти підприємництва, такі як облік товарів, замовлення, поставки, реалізація, оплата, взаємовідносини з постачальниками та клієнтами. Торговельні підприємства самостійно затверджують правила документообігу та визначають права працівників на підписання документів. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій у торговельних підприємствах є первинні документи, оскільки саме в них зафіксовані факти здійснення господарських операцій. Первинний документообіг є початковою ланкою організації документообігу та обробки інформації. Первинні облікові документи є основою документообігу та інформаційного забезпечення підприємства. Процес документування та первісна обробка інформації є головними елементами системи первинного обліку³⁶⁹.

Основні етапи документообігу на підприємстві включають:

- створення документів: замовлення від клієнтів, рахунки-фактури для клієнтів, заявки на постачання товарів від постачальників, внутрішні документи, такі як накладні та акти відправлення товарів;

³⁶⁹Тарасова Т. О., Янчев А. В., Волошан І. Г. Первинний облік товарних операцій підприємств роздрібної торгівлі : монографія. Харків : ХДУХТ, 2015. С. 64.

*Розділ 10. Перспективи розвитку обліку й аудиту
та їхня адаптація до умов ринку і технологічних новацій*

- обробка та збереження: реєстрація та обробка вхідних та вихідних документів, збереження інформації в електронній або паперовій формі, контроль за доставкою товарів;
- узгодження та підтвердження: підписання та затвердження документів відповідальними особами, взаємодія з відділами, що стосуються обробки замовлень, логістики, фінансів;
- внутрішні та зовнішні обміни інформацією: електронний обмін даними з постачальниками та клієнтами, комунікація між відділами підприємства;
- фінансова обробка: виставлення та отримання рахунків, контроль за фінансовими операціями;
- архівація: збереження та архівація документів для подальшого використання та аудиту;
- аналіз та оптимізація: вивчення даних про обіг товарів для оптимізації запасів, аналіз ефективності процесів та виявлення можливостей для їх поліпшення.

Ефективний документообіг допомагає підприємствам уникати помилок, зменшує час на обробку документів, поліпшує контроль над запасами та фінансовими потоками, а також сприяє збереженню інформації для подальшого аналізу і прийняття стратегічних рішень. Управління запасами повинно бути спрямоване на підвищення рентабельності та швидкості обігу вкладеного капіталу.

Для цього у процесі управління товарними запасами завжди вирішуються такі завдання: визначення цілей управління; аналіз стану товарних запасів; оперативний облік і контроль стану товарних запасів; здійснення економічних та організаційно-технічних заходів із формування та регулювання товарних запасів і підтримання їх на оптимальному рівні.

Контроль товарних операцій на підприємствах є критичним елементом для забезпечення ефективного управління запасами, підтримання фінансової стійкості та забезпечення високої якості обслуговування клієнтів. Він спрямований на забезпечення перевірки фінансових показників підприємства

на достовірність, розробляє рекомендації стосовно оптимізації господарської діяльності підприємства, маючи на меті збільшення прибутку та раціоналізацію витрат. Головними передумовами для контролю за товарними операціями є: наявність складів, комор або майданчиків, спеціально обладнаних та призначених для зберігання товарних запасів; розміщення товарів за секціями та групами на складах для можливості контролю їх наявності, а також швидкого приймання та відпуску в торгівлю. Управління товарним асортиментом забезпечується за допомогою підтримки на складах оптимальної кількості товарів та їх номенклатури, які потрібні для постійного постачання оптових торговельних підприємств до роздрібних торговельних мереж³⁷⁰.

До основних засад (принципів) контролю за товарними запасами підприємства відносять: відповідальності, підконтрольності, своєчасного інформування про стан запасів, збалансованості, обмеження інтересів, компетентності, чесності, сумлінності, відповідності, сталості, регламенту, взаємодії та координації. До функцій контролю за товарними запасами підприємства належать такі: інформаційна, аналітична, контролю процесу реалізації (збуту), забезпечення збереження товарних запасів тощо.

Контроль обліку товарних запасів та їх переоцінки доцільно здійснювати за такими етапами:

1. Визначення раціональності формування товарних запасів, придбаних за первісною вартістю.
2. Оцінка доцільності методів списання товарних запасів.
3. Оцінка та перевірка методології обліку товарних запасів у системі документообігу, первинного обліку, реєстрів синтетичного та аналітичного обліку товарів.

Найважливішим засобом і методом як внутрішнього, так і зовнішнього

³⁷⁰Пристемський О. С. Контроль за товарними операціями на підприємствах торгівлі. *Current Issues and Prospects for the Development of Scientific Research : Scientific Collection «InterConf+»*, 39(179): with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference, Orléans, France, November 19-20, 2023. Orléans, 2023. С. 95.

контролю за товарними запасами є інвентаризація. За результатами її проведення визначаються наявність та стан матеріальних цінностей, а також звіряються фактичні показники запасів з даними бухгалтерського обліку. Відповідальність за організацію та проведення інвентаризацій лежить на керівникові підприємства, тоді як за її результати – на матеріально відповідальних особах. Для проведення інвентаризаційної роботи на підприємствах розпорядчим документом їх керівника створюються постійно діючі інвентаризаційні комісії у складі керівників структурних підрозділів, головного бухгалтера, які очолюються керівником підприємства або його заступником. Наявність цінностей при інвентаризації встановлюється шляхом обов'язкового підрахунку, зважування, обміру у порядку їх розміщення у певному приміщенні. Інвентаризація має проводитися у присутності матеріально відповідальних осіб³⁷¹.

Ще однією формою фінансового та документального контролю є ревізія. Це всебічна перевірка фінансово-господарської діяльності підприємства з метою встановлення законності, раціональності та ефективності прийняття управлінських рішень. Ревізія є найпоширенішою формою внутрішнього контролю, має чітко визначений правовий статус та сприяє зростанню ефективності діяльності підприємства. Ревізія відрізняється від інших перевірок контролюючим суб'єктом та підконтрольним об'єктом³⁷².

Основні завдання ревізії товарно-матеріальних цінностей: аналіз виконання завдання товарообороту, зменшення витрат, підвищення рентабельності підприємства, перевірка правильності документального оформлення господарських операцій, контроль за проведенням інвентаризації та її результатами. Важливим методом перевірки та контролю даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності підприємства є аудит. Його метою є встановлення правильності, своєчасності, законності

³⁷¹Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Знання, 2015. С. 427.

³⁷²Рогозян Л. С., Вахлакова В. В. Ревізія і контроль : навч. посіб. Алчевськ : ДонДТУ, 2008. С. 72.

відображення руху товарів у бухгалтерському обліку відповідно до чинного законодавства та внутрішнього порядку організації³⁷³.

Впровадження аудиторських перевірок товарних запасів на підприємстві дає змогу здійснити удосконалення облікового процесу шляхом оптимізації роботи бухгалтерії та інших структурних підрозділів. В процесі проведення аудиту формується перелік порушень, які на підсумковому етапі перевірки знаходять своє відображення у висновку аудиторської перевірки підприємства. Залежно від осіб, відповідальних за проведення аудиторської перевірки, розрізняють зовнішній та внутрішній аудит. Зовнішній аудит проводиться, як правило, спеціальними аудиторськими фірмами та спрямований на перевірку дотримання правил бухгалтерського обліку та звітності, стан внутрішнього контролю, виконання економічних та інших завдань, дотримання підприємством законодавчих та нормативних актів України. Внутрішній аудит здійснюється внутрішньою аудиторською службою підприємства, яка перевіряє ефективність внутрішнього контролю, повноту заповнення та своєчасність подання фінансової звітності, дотримання внутрішніх облікових процесів та процедур.

Отже, облік та контроль товарних запасів на підприємстві відіграють ключову роль. Достовірний облік товарних запасів дозволяє надійно відображати фінансовий стан підприємства та надає інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам точну інформацію, допомагає у формуванні стратегій підприємства, плануванні виробництва та управлінні рівнем попиту, а також дозволяє підприємствам відповідати вимогам податкового та бухгалтерського законодавства. Управління товарними запасами передбачає жорсткий контроль за їх зберіганням, переміщенням та запобіганням втрат від пошкоджень, псувань. Від того, наскільки ефективно здійснюватиметься цей процес, буде залежати рівень рентабельності, витрат, ліквідності та платоспроможності підприємства.

³⁷³Подмешальська Ю. В. Удосконалення оцінки якості внутрішнього контролю на підприємстві. *Економічний вісник ЗДІА*. 2012. № 2. С. 110.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ МОНОГРАФІЇ

РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

1.1. Peculiarities of Implementation of Economic Development Projects in Ukraine

Шандова Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки,

Тарасюк Алла Василівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки,

Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький

1.2. Вплив стану української економіки як детермінанту розвитку світової економіки в умовах глобалізаційних викликів

Мавріна Марина Ігорівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансів і банківської справи,

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро

1.3. Світовий досвід управління бізнес-процесами у підприємницькій діяльності та напрями його імплементації в Україні

Боровік Любов Володимирівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки,

Осадча Тетяна Юріївна – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,

Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький

РОЗДІЛ 2. РОЛЬ БАНКІВ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

2.1. Моніторинг вітчизняного ринку цінних паперів

Новосьолова Олена Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування,

2.2. Емісійні операції банків на ринку цінних паперів

Херсонський національний технічний

2.3. Інвестиційна діяльність банків

університет, м. Хмельницький

на ринку цінних паперів в умовах
ринкової невизначеності

РОЗДІЛ 3. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ І МИТНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

3.1. Ризики та пріоритети митної
політики України в парадигмі
макроекономічної стабільності

Волкова Олена Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу,
Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький

3.2. Актуальні аспекти організації
оподаткування та обліку
суб'єктів малого підприємництва

Шрам Тетяна Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький

3.3. Оподаткування доходів
фізичних осіб: міжнародний досвід

Іваницька Ольга Михайлівна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри теорії та практики управління,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ

РОЗДІЛ 4. НАЦІОНАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТА ТА МЕХАНІЗМУ ОПОДАТКУВАННЯ У ПРАКТИЦІ ОПОДАТКУВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ

4.1. Основні підходи до
визначення об'єкту та механізму
оподаткування домогосподарств

Долженко Інна Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів,

4.2. Тенденції розвитку
оподаткування доходів
домогосподарств

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

4.3. Перспективи запровадження
оподаткування домогосподарств
в Україні

РОЗДІЛ 5. УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: АДАПТАЦІЯ ПОЛЬСЬКОГО ДОСВІДУ ДЛЯ УКРАЇНИ

5.1. Система управління публічними фінансами. Теоретико-методичні основи	Бородіна Оксана Анатоліївна – кандидат наук з державного управління, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, <i>Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ</i>
5.2. Врахування польського досвіду для забезпечення сталого місцевого розвитку	
5.3. Актуальні парадокси місцевих бюджетів (парадокс профіциту)	

РОЗДІЛ 6. МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

6.1. Фіскальна роль майнового оподаткування у забезпеченні доходів бюджету	Слатвінська Марина Олександрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, <i>Одеський національний економічний університет, м. Одеса</i>
6.2. Сучасний стан майнового оподаткування: регіональний аспект	
6.3. Тенденції та перспективи майнового оподаткування в Одеській області	

РОЗДІЛ 7. ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ПАРАДИГМІ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

7.1. Ключові детермінанти вітчизняної системи корпоративного прибуткового оподаткування	Сідельникова Лариса Петрівна – доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування, <i>Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький</i>
7.2. Фіскальні наслідки оподаткування прибутку підприємств в умовах гібридної війни та воєнного стану	
7.3. Вихідні концепти трансфертного ціноутворення	

та його потенційні ризики
для формування бюджетних
ресурсів держави

РОЗДІЛ 8. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

8.1. Ключові характеристики
фінансової безпеки підприємства
та загрози, що на неї впливають
8.2. Складові системи управління
фінансовою безпекою
підприємства
8.3. Система управління
фінансовою безпекою
підприємства на прикладі
АТ «Хмельницькобленерго»

Доценко Інна Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку,
Ксьондз Тетяна Вікторівна – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, *Хмельницький національний університет, м. Хмельницький*

РОЗДІЛ 9. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВИТРАТ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

9.1. Проблеми та організаційні
аспекти аналізу витрат
будівельних підприємств
9.2. Аналізування витрат
будівельного підприємства
9.3. Використання
результатів аналізу
для антикризового управління
будівельним підприємством

Єремян Олена Михайлівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування, *Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький*

РОЗДІЛ 10. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ Й АУДИТУ ТА ЇХНЯ АДАПТАЦІЯ ДО УМОВ РИНКУ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ НОВАЦІЙ

10.1. Модель обліку
грошових потоків в електронних
платіжних системах

Мінц Олексій Юрійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи,
Сідельов Павло Анатолійович – кандидат економічних наук, асистент кафедри фінансів і

банківської справи,
*ДВНЗ «Приазовський державний технічний
університет», м. Дніпро*

10.2. Теоретичні та практичні
аспекти обліку товарних операцій
на підприємстві

Пристемський Олександр Станіславович –
доктор економічних наук, професор, професор
кафедри підприємництва, обліку та фінансів,
*Херсонський державний аграрно-економічний
університет, м. Кропивницький*

10.3. Методологічні аспекти
санаційного аудиту в системі
антикризового управління
підприємством

Пінчук Тетяна Анатоліївна – кандидат
економічних наук, доцент, доцент кафедри
фінансів, обліку та оподаткування,
*Херсонський національний технічний
університет, м. Хмельницький*

РОЗДІЛ 11. ФІНАНСОВИЙ КОМПОНЕНТ МЕХАНІЗМУ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНOSTI МЕШКАНЦІВ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

11.1. Теоретичні конструкції
механізму соціальної згуртованості
11.2. Прагматика фінансового
забезпечення механізму
соціальної згуртованості в окремих
зарубіжних країнах та в Україні
11.3. Модель фінансового
механізму соціальної згуртованості
мешканців сільських громад

Пасічник Юрій Васильович – доктор
економічних наук, професор, академік Академії
економічних наук, головний науковий
співробітник відділу соціально-економічного
розвитку сільських територій,
*Національний науковий центр «Інститут
аграрної економіки», м. Київ*

Наукове електронне видання

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Монографія

*За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора Л. П. Сідельникової*

ISBN 978-617-8187-19-4 (електронне видання)

Підписано до видання 05.06.2024 р. Формат 60×84/8.

Гарнітура Times.

Ум. друк. арк. 44,15. Обл.-вид. арк. 47,47.

Замовлення №3102.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:
Серія ХС №48 від 14.04.2005 р.
Видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2.
Тел. +38(050)133-10-13
e-mail: printvvs@gmail.com